

Підсумки діяльності колективу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя у 2015 р.

Насамперед дозвольте привітати весь колектив нашого університету з наступаючим Новим роком і побажати міцного здоров'я та творчого завзяття.

Завершується ще один рік у нашому житті і у житті вузу, що є підставою для того, щоб ретельно проаналізувати його результати та підвести підсумки нашої роботи, визначити нові пріоритети та завдання.

Яким же був для нашого колективу 2015 рік? В першу чергу, він пройшов для нас під знаком святкування 210 річниці з дня заснування Ніжинської вищої школи. Варто підкреслити, що минулого року ми у черговий раз пережили і переживаємо складний етап радикальних реформ і докорінних політичних змін в Україні, період якісних зрушень і трансформацій в університеті. Отже, 2015 р. для нас видався дуже складним та напруженим. Тепер більш детально про його результати.

Підготовка фахівців з вищою освітою

Однією з пріоритетних функцій нашого університету є підготовка висококваліфікованих фахівців, які були б конкурентоздатними на ринку праці. (Таблиця 1,2).

***Таблиця 1. Випуск студентів денної форми навчання
(спеціалісти і магістри)***

Рік	2011	2012	2013	2014	2015
Показник					
Кількість випускників	490	432	413	425	409
у тому числі магістрів	48	60	92	107	138
% випускників, які отримали дипломи з відзнакою	18.0%	24%	19.4%	13,64%	17,11%
% випускників, які склали державні екзамени на „5” і „4”	76.2%	70.5%	70.8%	59,5%	74,5%
Кількість випускників, які не склали державні екзамени	6	5	4	4	1

**Таблиця 2. Випуск студентів заочної форми навчання
(ОКР «спеціаліст»)**

Показник	Рік	2011	2012	2013	2014	2015
Кількість випускників		682	521	329	313	264
Кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою		4	9	12	5	6
% випускників, які склали державні экзамени на „5” і „4”		48.1%	36.7%	28.7%	38,6%	39%
Кількість випускників, які не склали державні экзамени		10	6	4	4	2

Тенденції щодо випуску фахівців на денній і заочній формах навчання – практично схожі:

- 1) Скорочення загальної чисельності випускників на денній і заочній формах, яке, на жаль, буде спостерігатися і надалі, але це об’єктивний процес.
- 2) Зростання кількості студентів, які отримали диплом з відзнакою.
- 3) Збільшення чисельності випускників, які склали державну атестацію на «відмінно» та «добре».
- 4) Суттєве скорочення кількості незадовільних оцінок на державних экзаменах.

Не менш важливим завданням усього колективу університету є формування контингенту студентів. В останні роки стало традиційним говорити про складність вступних кампаній. Не стала винятком і цьогорічна вступна кампанія, про що переконливо свідчать її особливості:

1. **Зменшення активності потенційних абітурієнтів.** Якщо у 2014 р. кількість учасників зовнішнього незалежного тестування складала 297 тис. осіб, то у 2015 році - лише 277 тис. осіб. (на 6% менше).
2. **Суттєве погіршення середнього загальноосвітнього рівня знань випускників шкіл.** У 2015 р. тести ЗНО з української мови не склав кожен 10-ий випускник, з історії України - кожен дев’ятий, з математики кожен п’ятий. Загалом, з тих осіб, які склали ЗНО з трьох та більше

предметів, 72 тис. осіб, тобто кожен четвертий, не подолали «пороговий бал» і втратили можливість вступити до вузу.

3. Офіційне скорочення МОН України державного замовлення на 23%.

Які ж процеси у контингенті студентів зумовила вступна кампанія 2015 р. ? **(Таблиця 3.)**

Таблиця 3. Динаміка прийому студентів на 1-й курс за останні 5 років

Показник \ Рік	2011	2012	2013	2014	2015
Державне замовлення на денну форму навчання	381	410	397	394	344
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом	81	151	102	81	42
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу на денній формі навчання	17,5%	27,0%	20,4%	20,6%	10,9%
Державне замовлення на заочну форму навчання	48	63	58	55	23
Кількість студентів, зарахованих на заочну форму навчання за контрактом	134	94	71	48	38
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу заочної форми навчання	73,6%	60,0%	55,0%	46,6%	61,0%
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів, зарахованих на I курс	33,4%	34,1%	27,4%	23,7%	17,9%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс	644	718	628	578	447
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів на I курс (порівняно з попереднім роком)	-27,6%	+11,5%	- 12,5%	- 7,8%	-22,7%

Як бачимо, у нас є чимало проблем. Ключовими серед них є:

1. **Падіння, порівняно з попереднім роком, майже на 23 % набору студентів на перший курс.** Безумовно, можна говорити про те, що у 2008 р. зменшення було ще більшим - майже 30%, у 2011 р. - 28% , але за будь-яких обставин скорочення набору є скороченням.

2. **Зменшення серед першокурсників до 11 % кількості студентів-контрактників .**

3. **Вже традиційно в останні роки продовжується скорочення прийому студентів на заочну форму навчання.** Це загальнодержавна тенденція, але від цього ніяк не легше.

Втім, для адекватної оцінки не забуваймо умов, у яких відбувалася цьогорічна вступна кампанія. Нагадую, що у 2015 р. відбулося скорочення кількості випускників шкіл на 23%, та адекватне (на ті ж 23%) скорочення МОН України виділених державних місць, але, як видно з таблиці, у нашому вузі кількість місць державного замовлення на денне відділення скоротилась лише на 12,6%. Це результат того, що університет, спираючись на результати конкурсної ситуації, тричі звертався до МОН України з цього приводу і добився надання додаткових та перерозподілу виділених місць.

Отже, об'єктивні пояснення непростих та суперечливих процесів під час вступної кампанії 2015 р. можна знайти, але кількісний спад набору на перший курс є теж об'єктивною реалією, не рахуватися з якою неможливо.

Помітне скорочення кількості першокурсників та значний випуск фахівців за ОКР бакалавра, спеціаліста та магістра призвели до відчутного скорочення загального контингенту студентів університету (**Таблиця 4**).

Таблиця 4. Динаміка змін в загальному контингенті студентів протягом 2011-2015 рр.

Показник	Рік	2011	2012	2013	2014	2015
Контингент студентів		4231	3828	3471	3019	2682
у т.ч.: за держ. замовленням		2129	2087	2070	2059	1968
на умовах контракту		2102	1741	1401	960	714
% студентів, які навчаються на умовах контракту		49,7%	45,5%	40,4%	31,8%	26,6%

Основні тенденції:

1. Загальний контингент студентів скоротився на 11%.
2. Відсоток студентів-контрактників у загальному контингенті зменшився на 5,2%. Цього року ми не переглядали вартість навчання, незважаючи на інфляцію, зростання тарифів та ріст заробітної плати, але це суттєво не вплинуло на залучення контрактників, відсоток яких має тенденцію до зменшення.

Невеличка ремарка: у нас був шанс залишити контингент студентів майже на минулорічному рівні, але... ми в 2014/15 навчальному році відрахували 236 студентів. Так, позитивно, що кількість відрахованих у минулому навчальному році майже на чверть менша, ніж у 2013/14 н. р., і я вдячний колективу за бодай часткове розуміння моїх минулорічних слів з цього приводу, але...: по-перше, лише після відрахувань зимової сесії ми змушені були повернути відрахованим студентам понад 300 тис. грн., по-друге, 236 відрахованих – це більше половини цього річного набору першокурсників. Для інформації: за останні 5 років ми з різних причини відрахували 1392 студенти, що складає 52% нинішнього контингенту студентів. Більша частина з них могла б ще досі вчитися у стінах нашого вузу.

Навчальна робота

Які ж процеси розгорталися у сфері навчальної роботи у нашому вузі в 2015 р ?

1. **Акредитація та ліцензування.** Безперечно, однією із головних подій минулого навчального року був процес повторної акредитації значної частини спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у нашому виші:

- Ступінь «спеціаліст», «магістр»: «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)»;
- ОКР «спеціаліст»: «Психологія»
- Ступінь «бакалавр»: «Історія», «Прикладна фізика», «Філологія (переклад)».

Крім того, вперше акредитувалася за ступенем «магістр» спеціальність «Дошкільна освіта».

З цією метою:

- виконано величезний обсяг робіт з приведення навчальної документації у відповідність до діючих нормативних документів МОН України;
- здійснено значну роботу в плані проведення акредитаційного самоаналізу та підготовки акредитаційних справ.

Зараз проводиться активна робота з підготовки до першої акредитації за ступенем «бакалавр» спеціальності «Політологія».

У 2015 році шляхом ліцензування розширився перелік спеціальностей, за якими надаються освітні послуги:

- Ступінь «бакалавр»: «Країнознавство»;
- Ступінь «магістр»: «Переклад (українсько-російський)», «Практична психологія».

2. **Здійснення масштабної роботи щодо імплементації Закону України «Про вищу освіту».** Структурними підрозділами університету протягом календарного року було розроблено та подано на затвердження цілу низку важливих документів, які унормовують згідно з новими вимогами освітній процес в університеті та співпрацю між його учасниками: «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів

у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя», «Положення про моніторинг та контроль якості навчання у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя», «Положення про Приймальну комісію Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення щодо організації виборчої системи та порядку обрання ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про організаційний комітет з проведення виборів ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про Виборчу комісію з проведення виборів ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про порядок обрання представників із числа штатних працівників, які не є науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, для участі у виборах ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя» тощо.

Зараз винесено на обговорення колективу дуже важливий документ - «Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в університеті»

3. **Поступальний розвиток у нашому вузі військової підготовки студентів денної форми навчання за програмою підготовки офіцерів запасу.** Зокрема, якщо в 2014 р. згідно з договором, укладеним із Сумським державним університетом, на базі військової кафедри вказаного університету відбувся перший випуск 13 офіцерів запасу зі студентів нашого університету, то нині навчання за програмою підготовки офіцерів запасу проходить вже 38 студентів нашого вузу

4. **Помітне збільшення контингенту слухачів для підготовки на базі університету до зовнішнього незалежного оцінювання.** Зокрема, якщо у 2014 р. бажаючих підготуватися до ЗНО було лише 44 особи, то у 2015 р.

було сформовано 5 груп, у яких проходили навчання 72 особи (українська література - 15 осіб, українська мова – 20 осіб; англійська мова - 16 осіб; історія України - 14 осіб; математика – 7 осіб).

5. **Забезпечення випускників робочими місцями.** Хоча за новими вимогами з університетів зняли пряму відповідальність за працевлаштування випускників, ця функція, на мою думку, залишається нашим моральним обов'язком перед тими, кого ми навчаємо, тому і в цьому напрямі була проведена активна та ефективна робота, у результаті якої майже 80% наших випускників цього року мають постійні місця роботи.

6. **Позитивні зрушення у розвитку університетської бібліотеки:**

- Створено окремий сайт бібліотеки.
- Електронний каталог бібліотеки за останні п'ять років зріс майже вдвічі - з 135 тис. записів у 2011 р. до 256 тис. записів у 2015 р.
- Започатковано **«Інституційний репозитарій»** Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, тобто електронний архів для тривалого зберігання, накопичення та забезпечення відкритого доступу до результатів наукових досліджень.
- Протягом 2015 р. бібліотека НДУ, як учасник корпоративного проекту **«Електронна бібліотека України» (ELibUkr)**, що об'єднав 32 бібліотечні заклади та наукові установи нашої держави, отримала тестовий доступ до електронних ресурсів визнаних світових лідерів з постачання наукових та освітніх ресурсів компаній **«Gale Cengage Learning»**, **«SciFinder»**, **«Wiley Online Library»**, **«EBSCO»** тощо.
- Завершено штрихкодування фонду читального залу №3 філологічного факультету, абонементу художньої літератури та частини студентського абонементу, створено єдину Базу даних читачів бібліотеки, кожному користувачеві присвоєно унікальний код, який забезпечує ведення електронних формулярів та автоматизоване обслуговування.

- У 2015 році бібліотека НДУ приєдналася до наукового корпоративного проекту «**Книжкові пам'ятки України**», що об'єднує 12 наукових бібліотек України.

7. **Урізноманітнення профорієнтаційної роботи, спрямоване на налагодження ефективної взаємодії та систематичної співпраці зі школами** (активізація викладачів щодо проведення «Днів факультетів» на місцях, у навчальних закладах Чернігівщини; створення мобільних агітаційних студентських груп по районах Чернігівщини; проведення новорічних вогників у кафе «Юність» для випускників ніжинських шкіл, оновлення агітаційних матеріалів, видання пропагандистського календаря (Рис. 1 а.) тощо) .

Пріоритетні завдання у навчальній сфері

- Формування збалансованих та виважених навчальних планів (без 5 іспитів на першому курсі і зі значним ухилом у практику). Закладка у нові плани конкурентоздатної моделі випускника Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, в основі якої б лежали фахові знання + іноземна мова + інформаційні технології.

- Розробка системи позаурочного вивчення іноземних мов та сучасних інформаційних технологій студентами університету (Мовний центр та Центр інформаційних технологій).

- Інтернаціоналізація навчального процесу (навчання іноземців; напрацювання з міжнародними партнерами спільних освітніх програм; стимулювання участі студентів, аспірантів у міжнародних програмах тощо).

- Стимулювання процесу поширення паралельної освіти, навчання за додатковими освітніми програмами, навчання за інтегрованими планами двох напрямів (спеціальностей) денної та заочної форм.

Інформаційне та матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу

Протягом звітної періоду вузівський Центр інформатизації на основі „Комплексної програми інформатизації університету на період з 2011 до 2015 року” здійснював планомірну роботу, спрямовану на ефективну організацію та підтримку технічного, технологічного та інформаційного забезпечення навчально-виробничої діяльності вузу. За останні роки у сфері інформатизації простежуються наступні позитивні процеси:

1. Стабільний розвиток та оновлення відповідно до потреб вузівського парку комп'ютерної техніки (Рис.1)

Рис.1. Динаміка збільшення кількості комп'ютерів

Зокрема, якщо у 2005 р. в університеті працювало 400 комп'ютерів, то у 2015 р. – 734, що майже вдвічі більше.

2. Радикальне розширення вузівського трафіку Інтернет
(Рис.2).

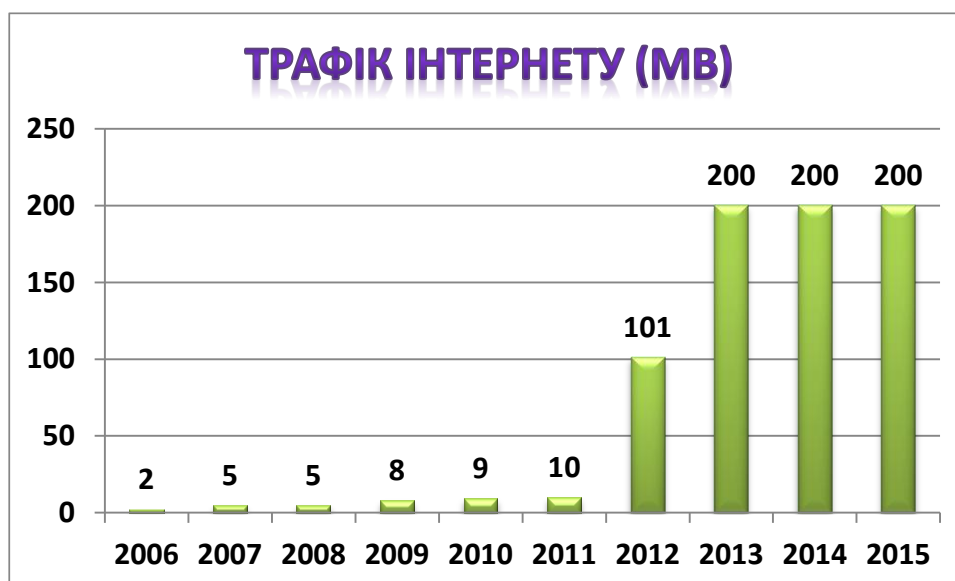

Рис.2. Динаміка розширення трафіку Інтернету

За останні п'ять років трафік, яким користується університет, зріс у 20 разів (з 10 до 200 Мбт), а за період з 2006 р. у 100 разів.

3. Помітне збільшення кількості аудиторій, обладнаних мультимедійною технікою (Рис.3) .

Рис.3. Динаміка кількості аудиторій, обладнаних мультимедійною технікою

Зокрема, за останні п'ять років їх кількість зросла майже у 2 рази (з 15 - у 2010 р. до 29 - у 2015 р.).

4. У грудні 2015 року розроблено та узгоджено з провайдером Проект перспективної програми стратегічної модернізації інформаційного простору університету, першим етапом якої передбачено впровадження електронного документообігу.

Наукова робота та міжнародна діяльність вузу

1. Досягнення стабільно високого результату у сфері захисту дисертаційних робіт (Таблиця 5). У 2015 р. відбулися захисти 10 кандидатських дисертацій, що на 2 дисертації більше, ніж попереднього року.

Таблиця 5 Викладачі, які захистили кандидатські дисертації в 2015 році

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Назва наукової спеціальності	Кафедра/науковий керівник, консультант
кандидатські			
1	Данильченко Ірина Валеріївна	10.02.04 германські мови	германської філології; Потапенко С.І., д.філол.н., проф.
2	Кириленко Сергій Олексійович	07.00.01 історія України	історії України; Ричка В.М., д.і.н., проф.
3	Шугалій Наталія Євгеніївна	13.00.01 загальна педагогіка та історія педагогіки	прикладної лінгвістики; Благінін В.М., к.пед.н., доц.
4	Сватенкова Тетяна Іванівна	19.00.07 педагогічна та вікова психологія	загальної та практичної психології; Папуча М.В., д.психол.н., проф.
5	Костенко Олена Олександрівна	10.01.01 українська література	Гоголезнавчий центр; Шумило Н.М., д.філол.н.
6	Ткаченко Людмила Іванівна	13.00.01 загальна педагогіка та історія педагогіки	Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж ім. І.Франка; Коваленко Є.І., к.пед.н., проф.
7	Давиденко Олена Василівна	13.00.01 загальна педагогіка та історія педагогіки	англійської мови та методики викладання; Аніщенко О.В., д.пед.н., доц.
8	Лепухова Наталія Іванівна	10.02.16 перекладознавство	німецької мови; Кудіна О.Ф., к.філол.н., проф.
9	Талавіра Наталія Михайлівна	10.02.04 германські мови	германської філології; Потапенко С.І., д.філол.н., проф.
10	Пономаревська Олена Іванівна	26.00.01 теорія та історія культури	Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана Найден О.С., д.мистецтв., г.н.с.

Надзвичайно позитивно, що половина тих, хто захистив дисертації у 2015 р. є представниками факультету іноземних мов. Позитивно також, що вже тепер ми накопичуємо резерви для досягнення високого результату і в 2016 р., адже нині 5 викладачів уже пройшли попереднє обговорення на кафедрах і готують документи для подання до рад по захисту: Ярмач Н.О. (кафедра прикладної лінгвістики), Стадник Д.О. (випускник аспірантури на умовах контракту), Орел О.В. (кафедра педагогіки), Пархоменко О.М. (кафедра музичної педагогіки), Скребкова І.О. (центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою).

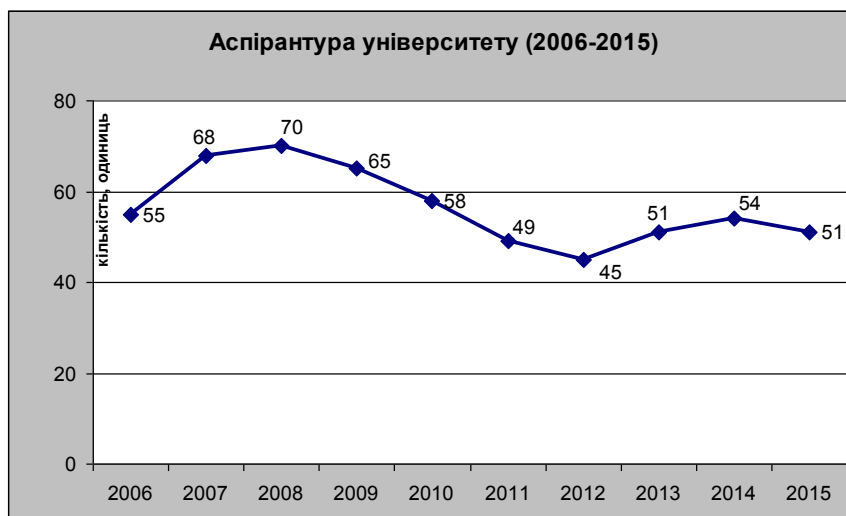
За останні 10 років (2006-2015 рр.) викладачами вузу було захищено (Рис 4) 114 кандидатських і 12 докторських дисертацій. Якщо взяти попередні 10 років (1996-2005 рр.), то ці показники відповідно становлять – 79 кандидатських і 6 докторських. Таким чином, маємо прорив із захисту кандидатських дисертацій в 1,4 рази, а докторських – в 2 рази.

Рис 4. Захист викладачами дисертаційних робіт (2006 – 2015 рр.)

2. Певна стабілізація у розвитку аспірантури (Рис.5) Після спаду 2012 р. спостерігається часткова стабілізація розвитку аспірантури. Свою роль у цьому процесі відіграла активна агітаційна робота відділу аспірантури серед навчальних закладів України, обласних та міських управлінь освіти. На жаль, ми частково втратили динаміку у 2015 році у зв'язку зі збільшенням терміну навчання в магістратурі – основного кадрового резерву аспірантури: бажання

навчатися в аспірантурі виявило усього 9 чоловік. На сьогодні в аспірантурі університету за 14 спеціальностями навчається 51 аспірант.

Рис. 5 Динаміка розвитку аспірантури університету в 2006 – 2015 рр.

3. **Відкриття докторантури.** Позитивно, що у 2014-2015 навчальному році Міністерство освіти і науки України дозволило відкрити докторантуру в університеті з 3 наукових спеціальностей: 07.00.01 – історія України, 11.00.02 – економічна та соціальна географія, 10.01.02 – українська література.

4. **Втримання на належному рівні загальної кількості публікацій (Рис.6, 7).** У 2015 році було опубліковано 1158 найменувань друкованої продукції (станом на 21.12 2015 р.) (у 2014 році – 1089 одиниць).

Рис.6. Загальна кількість опублікованих праць (2006 – 2015 рр.)

З них - 1 підручник, 11 монографій та 4 навчальних посібники з грифом МОН України (станом на 21.12 2015 р.).

Рис.7. Загальна кількість монографій та підручників, виданих у 2006 – 2015 рр.

5. Досягнення стабільних позитивних зрушень у сфері отримання патентів (Рис.8). Зокрема, якщо протягом 2006-2010 рр. викладачами університету було отримано 4 патенти на винаходи та корисні моделі, то у 2015 році на кафедрі хімії отримано таку ж кількість - 4 патенти лише за один рік.

Рис.8. Кількість отриманих патентів на корисні моделі та винаходи

6. Розпочато економічне стимулювання професорсько-викладацького складу вишу за оприлюднення результатів своїх наукових досліджень у тих міжнародних виданнях, що впливають на формування національних та міжнародних рейтингів навчальних закладів (видання «Scopus», індекс Гірша тощо) , а також за патентно-ліцензійну діяльність.

7. Посилення позитивної динаміки у сфері організації наукових форумів. У 2015 році кафедри університету були організаторами та співорганізаторами 16 міжнародних, 25 всеукраїнських та регіональних і 14 вузівських конференцій, семінарів, круглих столів (станом на 21.12.2015 р.).

Рис.9. Динаміка організації наукових форумів (2006 – 2015 рр).

8. Досягнення та збереження високого рівня кадрового складу викладачів університету (Таблиця 6). На даний час (станом на 01.12.2015 р.) в університеті працює 275 науково-педагогічних працівників, в тому числі 25 докторів наук, професорів та 171 кандидат наук, доцент, що становить 71,3% викладачів із науковими ступенями та вченими званнями (Рис 10). Надзвичайно приємно, що в останні роки суттєві позитивні якісні зміни у кадровому складі відбулися практично на кожному з факультетів вузу.

Таблиця 6. Професорсько-викладацький склад Ніжинського державного університету ім. М.Гоголя у 2015 р.

<i>Факультет</i>	<i>Заг. к-ть викл.</i>	<i>Докторів Наук, професорів</i>	<i>Кандидатів Наук, доцентів</i>	<i>Якісний показник 2015 р.</i>
Філологічний ф-т	35	5	28	94,3
Історико-юридичний ф-т	36	4	30	94,4
Фізико-математичний ф-т	27	3	17	74,1
Ф-т іноземних мов	44	1	21	50
Природничо-географічний ф-т	43	5	22	62,8
Ф-т культури та мистецтв	26	3	15	69,2
Ф-т психології та соціальної роботи	64	4	38	65,6
Всього:	275	25	171	71,3

9. Досягнення позитивних результатів у конкурсах студентських наукових робіт (Таблиця 7) У 2014 – 2015 н. р. від нашого університету було направлено 18 робіт з 10 наукових галузей на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук. У результаті, 9 наших студентів (фактично половина) стали переможцями.

Таблиця 7. Досягнення позитивних результатів у конкурсах студентських наукових робіт

Диплом II ступеня

В галузі «Романо-германські мови та літератури»:

1. **Остапчук Ольга Юріївна**, студентка 5 курсу факультету іноземних мов. Науковий керівник: ст. викл. **Засць Г.Д.**
2. **Середа Марія Ігорівна**, студентка 5 курсу факультету іноземних мов наук. керівник – д.філол.н., проф. **Потапенко С.І.**

В галузі «Історичні науки»:

3. **Савосько Оксана Сергіївна**, студентка 5 курсу історико-юридичного факультету. Науковий керівник: д.і.н., проф. **Леп'явко С.А.**

В галузі «Педагогічні науки»:

4. **Горбань Катерина Миколаївна**, студентка магістратури факультету іноземних мов. Науковий керівник: к.пед.н., доц. **Тезікова С.В.**

Диплом III ступеня

В галузі «Українська мова та література»:

5. **Перерва Віта Станіславівна**, студентка магістратури філологічного факультету. Науковий керівник: д.філол.н., проф. **Бойко Н.І.**
6. **Воєводіна Ганна Миколаївна**, студентка магістратури філологічного факультету. Науковий керівник: к.філол.н., доц. **Пасік Н.М.**

В галузі «Історичні науки»:

7. **Копич Володимир Анаталійович**, студент 5 курсу історико-юридичного факультету. Науковий керівник: д.і.н., проф. **Леп'явко С.А.**

В галузі «Педагогічна та вікова психологія»:

8. **Зайцева Алія Русланівна**, студентка 5 курсу факультету психології та соціальної роботи, наук. кер – ст. викл. **Наказна І.М.**

В галузі «Корекційна та соціальна педагогіка»:

9. **Гармаш Дарія Ігорівна**, студентка 4 курсу факультету психології та соціальної роботи, наук. кер – к.пед.н., доц. **Володченко Ж.М.**

В обласному турі **V Міжнародного мовно-літературного конкурсу студентської молоді імені Тараса Шевченка** студентка IV курсу філологічного факультету **Дорош Ірина Віталіївна** здобула **I місце** (наук. кер. д.філол.н., проф. Хархун В.П.), студентка II курсу філологічного факультету **Микитенко Аліна Віталіївна** здобула **III місце** (наук.кер. – к.пед.н., доц. Моціяка О.М.)

В обласному турі **Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика** (грудень 2015 р., м. Чернігів) посіли **III місце** студентка III курсу філологічного факультету **Леньошкіна Оксана Вікторівна** (наук. кер. – к.філол.н., доц. Пасік Н.М.) та студентка III курсу історико-юридичного факультету **Моціяка Ольга Петрівна**. (наук. кер. – к.філол.н., доц. Жук Т.В.)

10. **Позитивна динаміка процесу налагодження міжнародних зв'язків (Рис.11).** Якщо у 2008 році викладачі університету співпрацювали з 24 освітніми та науковими установами інших країн, протягом 2010 року – з 53, то протягом 2015 року університет налагодив співпрацю з 67 освітніми та науковими установами 16 країн ближнього й далекого зарубіжжя.

**Рис.11. Зв'язки з освітніми та науковими установами інших країн
(2006 – 2015 рр.)**

Ключові завдання у науковій сфері

- Оптимізація роботи щодо отримання грантів; створення університетської системи підготовки конкурсних проектів. У цій сфері ми вже маємо знаковий та обнадійливий прорив: У 2015 році наш університет на основі конкурсного відбору був затверджений до участі у Міжнародному проекті Erasmus+. Назва проєкту: «Gender Studies Curriculum: A Step for Democracy and Peace in EU-neighbouring countries with different traditions». Термін виконання: 15 жовтня 2015 - 14 жовтня 2018. Країни-учасниці: Україна, Литва, Угорщина, Греція, Марокко, Туніс. ВНЗ від України: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, НДУ імені Миколи Гоголя, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Керівник проєкту в Ніжинському університеті: доцент Лісова Тетяна Володимирівна (кафедра прикладної математики, інформатики та освітніх вимірювань).
- Формування міжкафедральних наукових колективів для проведення комплексних, міжпредметних досліджень.
- Розробка комплексу заходів, спрямованих на підвищення результативності участі наших студентів у республіканських предметних олімпіадах
- Створення спільно з місцевою владою робочої групи для розробки програми стратегічного розвитку м. Ніжина.

Виховна робота

У наш непростий час у вищій школі помітно зростає значення і роль виховної роботи, адже саме цей напрям діяльності колективу спрямовує діяльність вузу на інтелектуальний, моральний, духовний, естетичний, національно-патріотичний і фізичний розвиток особистості. Нам приємно

акцентувати увагу на низці позитивних результатів та тенденцій, що мали місце у цій сфері за звітний період:

1. Вагомі здобутки та творчі досягнення наших студентів та викладачів на фестивалях та конкурсах.

Зокрема, наш флагман **Хор «Світич»** блискуче виступив на Міжнародному фестивалі університетських хорів «Universitas Cantat» (м. Познань, Польща 23-28 червня 2015 р.)

Порадували у минулому році й інші творчі колективи та солісти нашого вузу. Досягненнями в мистецькому напрямку протягом 2015 року можна назвати (**Таблиця 8**):

Таблиця 8 Творчі досягнення студентів та викладачів університету на фестивалях та конкурсах

- **ГРАН-ПРІ VI** Міжнародного благодійного фестивалю «Барвіста осінь» та **II місце** на фестивалі-конкурсі «Зірковий парад» (листопад 2015р. м. Львів) здобув студент 5 курсу факультету культури і мистецтв **Ярослав Йотка (жовтень 2015 р. м. Київ.) Клас В.М.Курсона;**

- **ГРАН-ПРІ** фестивалю –конкурсу «Зірковий парад» у номінації вокал (м. Львів, листопад 2015 р.) та **ГРАН_ПРІ X** Відкритого студентського музичного конкурсу «Сесія – 2015» здобув студент 4 курсу факультету культури та мистецтв **Сергій Охонько** (м. Ніжин. жовтень 2015) **Клас В.М. Курсона;**

– **ГРАН – ПРІ XVI** Міжнародного молодіжного фестивалю «Мистецькі барви» здобула студентка 3 курсу факультету культури і мистецтв **Клапчук Валерія (інструментальне мистецтво: бандура)**, м. Прилуки (січень 2015 р.);

- **ГРАН-ПРІ IV** Всеукраїнського дитячо-юнацького фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси» номінація «Народний танець» вікова категорія – «молодь» (м. Ніжин) (**ансамбль народного танцю «Забава»**) керівник **О. Пархоменко;**

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА** Всеукраїнського конкурсу мистецтв «Україна – моя любов» (**I місце**) здобула студентка 3 курсу факультету культури і мистецтв **Клапчук Валерія** (*інструментальне мистецтво: бандура*), м. Запоріжжя (червень 2015 р.).

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА I премії** VI Міжнародного благодійного фестивалю «Барвіста осінь» в номінації вокал здобула студентка 2 курсу факультету культури та мистецтв **А. Іваненко-Коленда** (жовтень 2015 р. м. Київ). **Клас А.Б. Хоменко.**

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА I премії** VI Міжнародного благодійного фестивалю «Барвіста осінь» в номінації вокал здобула студентка 2 курсу факультету культури та мистецтв **Т. Дяченко** (жовтень 2015 р. м. Київ). **Клас А.Б. Хоменко.**

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА I місце** III Міжнародного фестивалю-конкурсу «Перлина мистецтва» номінація «Народний танець», вікова категорія – «дорослі» (м. Львів)(ансамбль **народного танцю «Забава»** керівник **О. Пархоменко;**

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА I місце** в номінації вокал на Всеукраїнському фестивалі «Боромля» в номінації вокал (вересень м. Тростянець) здобула студентка 2 курсу **Шевченко Ірина. Клас Коробки В.І.**

- **ГРАМОТА за I МІСЦЕ** E Vs;жнародному фестивалі аматорського мистецтва «Art Talent Fest – 2015» (28 лютого 2015 р. м. Київ) здобув студент 4 курсу факультету культури та мистецтв **Ярослав Йотка Клас В.М.Курсона;**

- **ДИПЛОМ за зайняте I місце.** на X Відкритому студентському музичному конкурсі «Сесія – 2015» (жовтень м. Ніжин 2015 р.) здобула студентка 2 курсу **Шевченко Ірина. Клас Коробки В.І.**

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА II місце** Ч Відкритого студентського музичного конкурсу «Сесія – 2015р» здобув студент 4 курсу факультету культури та мистецтв **Денис Степаненко. Клас А.Б. Хоменко.**

– **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА ІІ премії** ІІ Міжнародного фестивалю-конкурсу «Підкори сцену» здобула студентка 3 курсу факультету культури і мистецтв **Клапчук Валерія** (жанр: інструментальне соло – бандура) м. Київ (березень 2015р.);

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТ ІІ Премії** на Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Music dance fest» (14 березня 2015 рік) здобула студентка класу Друзь Б.

- **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА ІІІ ПРЕМІЇ** у номінації «Естрадний вока». на ІІ Міжнародному вокально-хоровому конкурсі «VICTORIA» (15-17 травня м. Київ) здобула студентка **Довгаль С. (клас Н.В. Крутько)**.

2. Слід відзначити загальноуніверситетські заходи національно-патріотичного спрямування:

- урочисте прийняття присяги та вручення погон молодшого лейтенанта студентам нашого вузу;
- щорічне вшанування трагедії під Крутами;
- організація «Стіни пам'яті» до річниці Майдану;
- участь у акціях «Живий ланцюг»; до Дня визволення міста Ніжина;
- організація концерту, присвяченого заключному етапу благодійної акції «Вам, захисники України»;
- проведення загальноуніверситетської акції до Дня української писемності та мови – написання диктанту;
- розробка та оприлюднення проекту «Національно-патріотичного виховання».

3. Організація та проведення Музфесту -2015 р., який органічно включив у себе різнопланові концертні програми: «Шана Кобзареві» - до ювілею Шевченка, «Світич» відкриває таланти» - до Дня студента, «Молодь Ніжинщини – захисникам України» та «В очікуванні Різдва». Хочеться подякувати викладачам факультету культури та мистецтв за активну музично-просвітницьку діяльність.

4. Створення можливостей для масштабного розкриття та розвитку творчого потенціалу студентів через їх участь у загальноуніверситетських виховних заходах.

У цьому напрямі продовжується проведення цілого спектру традиційних загальноуніверситетських конкурсів та свят: до Дня знань, Міжнародного дня студентів - "Нумо, першокурснику", "Міс НДУ - 2016", "Містер університет", Новорічних свят, до Дня закоханих. Традиційними уже стали концертні програми до Дня працівників освіти та до свята 8 Березня, які готує факультет культури та мистецтв. Приємно, що у цьому році зародилися і нові загальноуніверситетські заходи. Такі, зокрема, як аматорське об'єднання «Музична вітальня». Його створили викладачі факультету культури і мистецтв, співробітники соціально-гуманітарного відділу та Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою. А також «Бібліоніч», організована працівниками бібліотеки і викладачами та студентами філологічного факультету. Також позитивно, що цього року відбувся і 4 Всеукраїнський фестиваль хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси».

5. Проведення традиційних та зародження нових благодійних акцій, ініціаторами яких є студентська рада, соціально-гуманітарний відділ, факультети:

- благодійна акція "Новорічне свято - кожній дитині" - у соціально-реабілітаційному центрі на вул. Гончарній;
- участь студентів у міському благодійному концерті на підтримку воїнів у зоні АТО, яка була проведена у міському будинку культури;
- флеш-моби, які організовує студрада університету з метою активізувати студентів та бути небайдужими до проблем країни;
- збір речей малозабезпеченим сім'ям, сім'ям-вимушеним переселенцям, воїнам АТО;
- допомога людям похилого віку та самотнім - у співпраці з центром «Милосердя»; під час практик у соціальних гуртожитках, будинках-

інтернатах; дітям з фізичними та розумовими вадами тощо(факультет психології та соціальної роботи);

- відвідування воїнів АТО у лікарні (природничо-географічний факультет)

Традиційно благодійні акції проводяться до Нового року, Різдвяних свят, до Дня св. Миколая, Великодня. Зібрані кошти направляються у Ніжинський центр соціально- психологічної реабілітації дітей.

6. Приємно, що останнім часом суттєво активізувалася діяльність студентського самоврядування, що знайшло свій вияв у:

- ініціюванні та створенні студентського дискусійного кіноклубу;
- налагодженні активної співпраці зі студентським самоврядуванням інших вузів (Суми, Харків, Чернігів);
- проведенні благодійних акцій «Браслети життя», "Новорічне свято - кожній дитині", для підтримки дітей у дитячих садочках; с. Липів Ріг;
- організації виставки фотографій «Фотосушка»;
- проведенні конкурсу «Мій гуртожиток-мій дім».

Значною мірою це стало можливим після того, як було прийнято положення про конкурс студентських проєктів, що відкрило нові можливості та нові шляхи для реалізації планів студентської молоді.

7. Створення на базі кафе «Юність» студентського культурно-освітнього центру, в межах якого працюють студентські гуртки, проводяться тематичні дискотеки, відбуваються творчі зустрічі з цікавими людьми, працює дискусійний кіноклуб, відбуваються ігри клубу «Що? ДЕ? Коли?» за участю команд міста та області; проходить профорієнтаційна робота з випускниками

8. Для підтримки популяризації та розвитку фізичної культури серед студентів протягом останніх місяців 2015 р. зроблено наступні кроки:

- Обладнано спортивний майданчик та встановлено тренажери біля гуртожитку № 3.
- Відремонтовано спортивний зал у корпусі №1.
- Закуплено обладнання для занять фізичної культури на 10,5 тис. грн.
- Розроблено Статут вузівського спортивного клубу.

Ключове завдання у сфері виховної роботи – посилення співпраці зі студентським самоврядуванням та урізноманітнення форм і методів роботи.

Фінансово-господарська діяльність

Варто підкреслити, що 2015 р. у фінансово-економічній сфері був надзвичайно складним. **(Таблиця 9.)**

Таблиця 9. Фінансування університету. (тис.грн.)

	Показники	2011	2012	2013	2014	2015
	Надходження					
I	Фінансування з загального фонду державного бюджету	34711,1	39034,2	40862,2	41764,9	47196,6
II	Загальний обсяг надходжень з спеціального фонду державного бюджету	18361,9	16826,2	16400,0	14326,0	13500
2.1.	надходження від надання платних освітніх послуг	13299,5	11741,4	10257,3	8893,4	7500
2.2.	доходи від виробничої діяльності	4862,7	4913,2	5972,7	5188,1	5760
2.3.	доходи від оренди	199,7	171,6	170,0	244,5	240
III	Загальна сума коштів, які отримав університет	53417,6	56494,6	57362,2	56090,9	60696,6
IV	Відсоток власних надходжень у річному бюджеті університету	35,0	29,7	28,6	25,5	22,2
V	Загальні обсяги річного бюджету університету					
	- % до попереднього року	98,0	105,7	101,5	97,8	108,2
	Видатки					
VI	Видатки з загального фонду державного бюджету	34711,7	39034,2	40862,2	41764,9	47196,6
	- оплата праці	18838,3	23270,2	25265,1	25837,8	27297,1
	- виплати студентам	14553,8	14254,8	14049,1	13864,7	16083,3
	- комунальні послуги	1319,6	1509,2	1548,0	2044,6	3816,2
	- витрати на поточне утримання університету	-	-	-	-	-
	- оплата послуг (крім комунальних)				17,8	-
	- капітальні видатки	-	-	-	-	-
VII	Отримано коштів на видачу студентам кредитів для здобуття вищої освіти	-	-	-	-	-
VIII	Видатки зі спеціального фонду державного бюджету	19458,3	16459,8	15800,0	14596,4	12700

- оплата праці	12834,1	10945,4	10312,6	9238,1	8836,3
- комунальні послуги	2253,8	2209,8	1890,0	1670,8	960,0
- витрати на поточне утримання університету	4132,5	3257,8	3276,6	3449,0	2744,5
- стипендії	1,0	7,3	-	-	-
- капітальні видатки	236,9	39,5	320,8	238,5	159,2

Які ж тенденції у фінансово-економічній сфері університету ми бачимо у 2015 р. ?

1. **Певне зростання державного фінансування.** Зокрема, якщо в 2014 р. державне фінансування зросло лише на 1,9% порівняно з 2013 р., то у 2015 р. показник державного фінансування зріс на 13% порівняно з 2014 р.

2. **Збереження деформацій у діючій структурі державного фінансування на витрати університету.** Так, в 2015 р. за рахунок асигнувань з загального фонду державного бюджету 57,8% складають видатки на зарплату, 34,0 % - видатки на виплату стипендій та інших платежів студентам, і лише 8,2 % - на оплату комунальних послуг. Інші видатки на поточне утримання навчальних корпусів та гуртожитків університету, поточні та капітальні ремонти, придбання обладнання, виготовлення вікон та меблів, оплату відряджень, канцелярські витрати та інші найневідкладніші витрати здійснювались за рахунок власних коштів університету, отриманих від надання платних послуг. На ці видатки витрачено майже 3 млн. грн.

3. **Часткове уповільнення процесу зменшення обсягу доходів спеціального фонду.** Зокрема, якщо у 2014 р., порівняно з 2013 р., мало місце зменшення надходжень до спеціального фонду на 2 млн. грн., то у 2015 р. порівняно з 2014 р. це зменшення складає майже в два з половиною рази меншу цифру – 826 тис. грн.. Але зменшення за будь-яких обставин є зменшенням.

4. **Суттєве зростання відсотка виплат на заробітну плату в загальному обсязі витрат (таблиця 10).** Так, якщо у 2014 році на виплату зарплати зі спеціального фонду використовувалось 63% коштів спеціального фонду, то за 2015 рік майже 70 %.

Таблиця 10.

**Питома вага видатків на зарплату
в складі витрат спеціального фонду**

Звітний період	Зарплата та нарахування на зарплату (тис.грн.)	Відсоток витрат із спеціального фонду
2015	8836,3	69,6%
2014	9238,1	63,3%
2013	10312,6	65,3%
2012	11198,1	66,5%
2011	12834,1	66,0%
2010	12926,7	68,0%
2009	11024,9	63,9%
2008	10096,1	69,4%
2007	7627,1	58,3%
2006	5852,9	56,7%

На виконання умов Колективного договору адміністрацією університету здійснювались виплати доплат, надбавок, премій та матеріальних допомог працівникам університету (Таблиця 11).

Таблиця 11. Фінансування зобов'язань за Колективним договором (тис. грн.)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Надбавки та доплати	1592,3	2325,3	3355,3	3709,5	4162,1	4123,5	4978,1	5247,3	5152,7	5642,3
- в т.ч. надбавки та доплати НПП	1424,4	1968,9	2803,4	2916,8	3043,2	2949,2	3939,8	3888,3	4151,0	4500
Премії	199,8	435,6	348,9	386,3	592,1	571,4	205,0	472,9	440,8	217,4
Матеріальна допомога	355,9	631,4	863,8	904,5	1324,6	918,3	965,0	1296,0	1222,8	1082,5
- в тому числі на оздоровлення допоміжному персоналу	14,9	131,2	142,1	160,9	216,8	-	-	-	-	-
Виплати до ювілеїв	25,8	33,4	24,8	68,3	71,8	52,6	81,0	69,5	97,0	116,2
Разом	2173,8	3425,7	4592,8	5068,6	6150,6	5665,8	6229,1	7085,7	6913,3	7058,4

Як бачимо, у 2015 р. ми не лише зберегли загальну суму надбавок, доплат та виплати матеріальної допомоги, а й трохи наростили, що в умовах

помітного зменшення кількості студентів-контрактників здійснити було досить складно.

Крім того, у 2015 році університетом перераховано допомогу профспілковому комітету на культурно-масову роботу в обсязі 0,3% від фонду заробітної плати на суму 28,6 тис. грн. Зараз наш вуз є практично єдиним серед вузів Чернігівської області, хто здійснює виплати профспілкам.

Важливими напрямками роботи університету є вдосконалення господарчої діяльності, здійснення капітальних та поточних ремонтів, підтримання у належному технічному стані всіх об'єктів вузу (**Таблиця 12**).

Таблиця 12 Роботи, що виконані ремонтною бригадою у 2015 р.

Виконані роботи	
Навчальний корпус № 1	
Ремонт коридорів 2-го поверху, сходових клітин, фасаду, підвалу, хореографічного класу (106), покрівлі. Ремонт аудиторії № 212, поточний ремонт спортзалу №124	
Навчальний корпус № 2	
Поточний ремонт ауд. № 240, 307, сходової клітини 2-го поверху, роздягальні, фасаду, частково коридорів, покрівлі.	
Гуртожиток № 2	
Ремонт кімнат -12 шт., сходових клітин,, коридорів, фасаду, туалетів.	
Гуртожиток № 3	
Ремонт кімнат -10 шт., кухонь, коридорів, умивальників, фасаду, покрівлі, улаштування спортивної площадки.	
Гуртожиток № 4	
Ремонт кімнат -8 шт., рекреацій, фасаду, балконних дверей.	
Видавництво	
Поточний ремонт приміщень.	
Автогараж	
Ремонт покрівлі гаража, внутрішніх приміщень.	
Кафе «Юність»	
Заміна віконного блоку	
Їдальня	
Ремонт приміщень, покрівлі	
Господарча частина	
Склад твердого палива для котельні	
Виконано робіт по кошторису	728,649 тис. грн.

Звертаю увагу на те, що вартість проведених у 2015 р. ремонтних робіт нашими власними силами і за наші кошти складає майже три чверті мільйона гривень.

Приємно, що в наших непростих умовах ми змогли не лише помітно покращити виробничі показники нашої майстерні, а й суттєво покращити наш побут та вирішувати проблему енергозбереження. (**Таблиця 13**).

Таблиця 13. Результати роботи майстерні за 2015 р.

Виготовлено:

- ***меблевих виробів*** 63 одиниці загальною вартістю 29520 грн. (у 2014 р. 22 одиниць загальною вартістю 11823 грн.)
- ***столярних виробів*** 341 одиниць та 850 м/п на суму 17760 грн. (у 2014 р. - 84 одиниць та 1351,6 м/п і 7,65 м.кв. на суму 40692 грн.
- ***м/пластикових вікон та дверей*** 41 шт. на суму 56657 грн. (у 2014 р. 20 шт. на суму 22240 грн.)

Як бачимо, ми порівняно з минулим роком суттєво збільшили кількість меблевих та столярних виробів та метало-пластикових вікон і дверей.

Шановні колеги ! Насамкінець хотілося б сказати, що у нас з Вами попереду дуже не простий рік. Рік імплементації Закону про вищу освіту, рік виборів ректора, рік розробки стратегії розвитку вузу, яка б відповіла на виклики часу. Я дуже сподіваюсь, що як в Україні вцілому, так і у нашому університеті зокрема, здоровий глузд і прагматизм переможуть при вирішенні кожного з цих завдань, адже колектив Ніжинського державного університету протягом віків (я не можу не згадати ще раз наш ювілей) вже неодноразово доводив, що за своїм потенціалом він здатний долати серйозні перешкоди та адекватно відповідати на виклики часу. І я глибоко переконаний у тому, що в нас з вами вистачить розуму і сил, щоб подолати всі труднощі та незгоди.

Слава Україні !